

Zkratky biblických knih

Český ekumenický překlad

| včetně deuterokanonických knih
a některých pseudepigraphů |

Bible kralická

| v rozsahu celého vydání z roku 1613 |

Starý zákon

Gn	První Mojžíšova (Genesis)
Ex	Druhá Mojžíšova (Exodus)
Lv	Třetí Mojžíšova (Leviticus)
Nu	Čtvrtá Mojžíšova (Numeri)
Dt	Pátá Mojžíšova (Deuteronomium)

Joz	Jozue
Sd	Soudců
Rt	Rút
1S	První Samuelova
2S	Druhá Samuelova
1Kr	První královská
2Kr	Druhá královská
1Pa	První paralipomenon (První kniha letopisů)
2Pa	Druhá paralipomenon (Druhá kniha letopisů)
Ezd	Ezdráš
Neh	Nehemjáš
Est	Ester

Jb	Jób
Ž	Žalmy
Př	Přísl. Pís.
Kaz	Kazatel
Pís	Píseň písni

Iz	Izajáš
Jr	Jeremjáš
Pl	Pláč
Ez	Ezechiel
Da	Daniel
Oz	Ozeáš
Jl	Jóel
Am	Ámos
Abd	Abdijáš
Jon	Jonáš
Mi	Micheáš
Na	Nahum
Abk	Abakuk

Starý zákon

1 Mojž.	Kniha Mojžíšova první, kteráž slove Genesis
2 Mojž.	Kniha Mojžíšova druhá, kteráž slove Exodus
3 Mojž.	Kniha Mojžíšova třetí, kteráž slove Leviticus
4 Mojž.	Kniha Mojžíšova čtvrtá, kteráž slove Numeri
5 Mojž.	Kniha Mojžíšova pátá, kteráž slove Deuteronomium

Joz.	Kniha Jozue
Soud.	Kniha Judicum, totiž soudců izraelských
Rut	Kniha Rut
1 Sam.	Kniha Samuelova první, kteráž vůbec první královská slove
2 Sam.	Kniha Samuelova druhá, kteráž vůbec druhá královská slove
1 Král.	Kniha královská první, kteráž vůbec třetí královská slove
2 Král.	Kniha královská druhá, kteráž vůbec čtvrtá královská slove
1 Par.	Kniha první paralipomenon
2 Par.	Kniha druhá paralipomenon
Ezdr.	Kniha Ezdrášova
Neh.	Kniha Nehemiášova
Ester	Kniha Ester

Job	Kniha Jobova
Žalm	Kniha Žalmů
Přísl.	Kniha Přísl. Pís.
Kaz.	Kniha Ecclesiastes, totiž Kazatel
Pís. Šal.	Píseň Šalomounova

Izai.	Proroctví Izaiáše proroka
Jer.	Proroctví Jeremiáše proroka
Pláč Jer.	Pláč Jeremiášův
Ezech.	Proroctví Ezechiele proroka
Dan.	Proroctví Daniele proroka
Ozeáš	Proroctví Ozeáše proroka
Joel	Proroctví Joele proroka
Amos	Proroctví Amosa proroka
Abd.	Proroctví Abdiáše proroka
Jon.	Proroctví Jonáše proroka
Mich.	Proroctví Micheáše proroka
Nah.	Proroctví Nahuma proroka
Abak.	Proroctví Abakuka proroka

Sf	Sofonjáš
Ag	Ageus
Za	Zachariáš
Mal	Malachiáš

Knihy deuterokanonické

Tób	Tóbijáš
MMen	Modlitba Menašeho (ps.)
Júd	Júdit
Bár	Báruk
Da	Přídavky k Danielovi
	Tři muži v rozpálené peci
	Zuzana
	Bél a drak
3Ezd	Třetí Ezdrášova (ps.)
4Ezd	Čtvrtá Ezdrášova (ps.)
Est	Přídavky k Ester
3Mak	Třetí Makabejská (ps.)
1Mak	První Makabejská
2Mak	Druhá Makabejská
Mdr	Kniha moudrosti
Sír	Sírachovec

Nový zákon

Mt	Evangelium podle Matouše
Mk	Evangelium podle Marka
L	Evangelium podle Lukáše
J	Evangelium podle Jana
Sk	Skutky apoštolů
Ř	List Římanům
1K	První list Korintským
2K	Druhý list Korintským
Ga	List Galatským
Ef	List Efezským
F(p)	List Filipským
Ko	List Koloským
1Te	První list Tesalonickým
2Te	Druhý list Tesalonickým
1Tm	První list Timoteovi
2Tm	Druhý list Timoteovi
Tt	List Titovi
Fm	List Filemonovi
Žd	List Židům
Jk	List Jakubův
1P(t)	První list Petřův
2P(t)	Druhý list Petřův
1J	První list Janův
2J	Druhý list Janův
3J	Třetí list Janův
Ju	List Judův
Zj	Zjevení Janovo

Sofon.	Proroctví Sofoniáše proroka
Agg.	Proroctví Agea proroka
Zach.	Proroctví Zachariáše proroka
Mal.	Proroctví Malachiáše proroka

Apokryfy

Tob.	Kniha Tobíáš
Mod. Man.	Modlitba Manasesa, krále júdského v zajetí jeho do Babylona
Judit	Kniha Judit
Bár.	Kniha Bárucho
Příd. Dan.	Přídavkové k proroctví Danielovu
	Píseň tří mládenců v peci
	Zuzana
	Bel, modla babylonská
1 Ezd.	Knihy Ezdrášovy první, vůbec třetí nazvány
2 Ezd.	Knihy Ezdrášovy druhé, vůbec čtvrté nazvány
Příd. Ester	Přídavkové k knize Ester
1 Mach.	Knihy Machabejské první, vůbec třetí nazvány
2 Mach.	Knihy Machabejské druhé, vůbec první nazvány
3 Mach.	Knihy Machabejské třetí, vůbec druhé nazvány
Moudr.	Kniha moudrosti
Sir.	Ecclesiasticus aneb moudrost Jezusa, syna Sirachova

Nový zákon Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista

Mat.	Evangelium podlé (sepsání s.) Matouše
Mark.	Evangelium podlé (sepsání s.) Marka
Luk.	Evangelium podlé (sepsání s.) Lukáše
Jan	Evangelium podlé (sepsání s.) Jana
Skutk.	Skutkové svatých apoštolů
Řím.	Epištola (s.) Pavla apoštola k Římanům
1 Kor.	První epištola (s.) Pavla apoštola k Korintským
2 Kor.	Druhá epištola (s.) Pavla apoštola k Korintským
Gal.	Epištola (s.) Pavla apoštola k Galatským
Efez.	Epištola (s.) Pavla apoštola k Efezským
Filip.	Epištola (s.) Pavla apoštola k Filipenským
Kol.	Epištola (s.) Pavla apoštola k Kolossenským
1 Tes.	První epištola (s.) Pavla apoštola k Tessalonicenským
2 Tes.	Druhá epištola (s.) Pavla apoštola k Tessalonicenským
1 Tim.	První epištola (s.) Pavla apoštola k Timoteovi
2 Tim.	Druhá epištola (s.) Pavla apoštola k Timoteovi
Tit.	Epištola (s.) Pavla apoštola k Titovi
Filem.	Epištola (s.) Pavla apoštola k Filemonovi
Žid.	Epištola (s.) Pavla apoštola k Židům
Jak.	Epištola obecná (s.) Jakuba apoštola
1 Petr.	První epištola obecná (s.) Petra apoštola
2 Petr.	Druhá epištola obecná (s.) Petra apoštola
1 Jan.	První epištola obecná (s.) Jana apoštola
2 Jan.	Druhá epištola obecná (s.) Jana apoštola
3 Jan.	Třetí epištola obecná (s.) Jana apoštola
Jud.	Epištola obecná (s.) Judy apoštola
Zjev.	Zjevení (s.) Jana theologa

Nejčastější bibliografické zápisy:

Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona. Český ekumenický překlad. Praha: Zvon, 1991. ISBN 80-7113-009-5.

Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona. (Včetně deuterokanonických knih.) Český ekumenický překlad. Praha: Česká biblická společnost, 2008. ISBN 978-80-85810-66-0.

Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih). Český ekumenický překlad. 22. (13. opravené) vydání. Praha: Česká biblická společnost, 2016. ISBN 978-80-7545-030-2.

Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona. Ekumenický překlad. Podle ekumenického vydání z roku 1985. Praha: Ekumenická rada církví, 1989.

Bible svatá aneb Všecka svatá písmata Starého a nového zákona. Podle posledního vydání kralického z roku 1613. Praha: Ekumenická rada církví, 1984.

Bible kralická: šestidílná: kompletní vydání s původními poznámkami. 1. vyd. Praha: Česká biblická společnost, 2014. 2813 s. ISBN 978-80-87287-78-1.

Bible. Překlad 21. století. Včetně Deuterokanonických knih. (Vedoucí překladatelského projektu Alexandr Flek). 2. opravené vydání. Praha: Biblion, 2015. ISBN 978-80-87282-20-5.

Nový zákon našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista: Nová Bible kralická [z řeckého textu se stálým ohledem na kralické znění přeložili A. Flek a P. Hoffman]. Plzeň: Nadace pro Novou Bibli kralickou, 1998. ISBN 80-902458-1-1 (vázané vyd.), 80-902458-0-3 (brožované vyd.)

Pro běžné potřeby je dobré dát přednost českému ekumenickému překladu. Překlad kralický je možno volit s ohledem na historický kontext nebo převládající evangelické (protestantské) prostředí. Jinak ne, působí archaicky. Překlad označovaný jako Bible21 (pořízený pod vedením Alexandra Fleka), někdy také jako Nová Bible kralická, vnímají církve i odborníci jako kontroverzní, ne dostatečně akademicky erudovaný. Ze speciálních důvodů je možno kombinovat a porovnávat různé překlady (např. starší překlady katolické), ale jinak by v běžném textu měla být důsledně užívána jen jedna varianta překladu a jí odpovídající systém zkratk a odkazů.

Formát zápisu odkazu na konkrétní biblický verš (pomlčky, čárky, mezery, tečky...):

Podle Bible kralické (Kral): 5 Mojž. 28,27-28. | Žalm 18,14. | 2 Kor. 2,16. | Mat. 9,18. | Skutk. 18,5. | 1 Jan. 3,21násl. (*a následující verše*) | Jan 1,1. | 2 Mojž. 14,25.27. (*verš 25 a 27*)

Každý samostatně stojící zápis se ukončuje tečkou.

Podle Českého ekumenického překladu (ČEP): 2K 3,18 | Ř 13,12 | Mal 3,1 | Ex 7,14–12,42 | Ez 24, 3–14 | Zj 8,3n (*a následující verš*) | Ex 16,4.14n (*Exodus, 16. kapitola, verš čtvrtý a pak čtrnáctý a následující*) | Dt 25,13nn (*a následující verše*) | 1J 2,21 | Mt 1–2 (*Matouš, první až druhá kapitola*) | Gn 1; 8,1-12.15n (*Genesis, první kapitola, pak 8. kapitola, verš jedna až 12 a patnáctý a následující*) | L 20,5b (*pouze druhá část verše*) | Mt 12,3a (*pouze první část verše*) | L 20,5–22,8 (*Lukáš, 22. kapitola, pátý verš až 22. kapitola, 8. verš, souvislý odkaz*) | L 20,5; 22,8 (*Lukáš, 20. kapitola, pátý verš a 22. kapitola, osmý verš, nesouvisející, nenavazující odkazy*)

Samotný zápis není ukončen tečkou, pouze je-li jich za sebou více, oddělují se středníkem.

V různých překladech, edicích a jazycích se mohou vyskytovat různé varianty zkratk

Záludné jsou např. rozdíly u knih Paralipomenon, které se v některých překladech jmenují Kroniky. Nebo Listy Tesalonickým se někdy jmenují Soluňanům. Zde uvádíme zkratky, na něž je možno narazit v našem prostředí, tzn. včetně slovenštiny.

Název knihy /Zkratka/ Varianty

Starý zákon

Genesis (1. kniha Mojžíšova) /Gn, Gen/ 1 M, I M, 1 Moj, I Moj, 1 Mojziso, 1 Mojz, I Mojz, I Mojziso

Exodus (2. kniha Mojžíšova) /Ex, Exo/ 2 M, II M, 2 Moj, II Moj, Exod, 2 Mojziso, 2 Mojz, II Mojziso, II Mojz

Leviticus (3. kniha Mojžíšova) /Lv, Lev/ 3 M, III M, 3 Moj, III Moj, 3 Mojziso, 3 Mojz, III Mojziso, III Mojz

Numeri (4. kniha Mojžíšova) /Nu, Num/ 4 M, IV M, 4 Moj, IV Moj, Numer, 4 Mojziso, 4 Mojz, IV Mojziso, IV Mojz

Deuteronomium (5. kniha Mojžíšova) /Dt, Dtn/ Deut, 5 M, V M, 5 Moj, V Moj, Deuter, Deuteron, 5 Mojziso, 5 Mojz, V Mojziso, V Mojz

Knih Jozue /Joz, Jz/

Knih Soudců /Sd, Sdc/ Soud, Soudc, Soudcu

Knih Rút /Rt, Rut/ Rút

První Samuelova /1S, 1 S/ I S, 1 Sam, I Sam, 1 Samuelova, I Samuelova, 1 Sm, I Sm, 1 Samuel, I Samuel

Druhá Samuelova /2S, 2 S/ II S, 2 Sam, II Sam, II Samuelova, 2 Samuelova, 2 Sm, II Sm, 2 Samuel, II Samuel

První Královská /1Kr, 1 Kr/ I Kr, 1 Kral, I Kral, 1 Král, I Kral, 1 Kralovska, I Kralovska

Druhá Královská /2Kr, 2 Kr/ II Kr / 2 Kral / II Kral / 2 Král / II Kral / 2 Kralovska / II Kralovska

První Paralipomenon (1. kniha Kronik, 1. Letopisů) /1Pa, 1 Pa/ I Pa, 1 Par, I Par, 1 Paralipomenon, I Paralipomenon, 1 Paral, I Paral, 1 Kron

Druhá Paralipomenon (2. kniha Kronik, 2. Letopisů) /2Pa, 2 Pa/ II Pa, 2 Par, II Par, 2 Paralipomenon, II Paralipomenon, 2 Paral, II Paral, 2 Kron

Knih Ezdrášova /Ezd, Ezdr/ Ezdras

Knih Nehemjášova /Neh, Ne/ Nehemjas, Nehemias, Nehemijas

Knih Ester /Est, Es/

Knih Jób /Jb, Job/ Jób

Knih Žalmů /Ž, Z/ Žalm, Zalm, Žalmy, Zalmy, Zl, Zlm, Žl

Knih Přísloví /Př, Pr/ Přisl, Prisl, Pri, Prislov, Prislovi

Knih Kazatel /Kaz, Ka/ Kz, Kazat

Píseň písni /Pís, Pis/ Pisen, Pisen pisni

Izajáš /Iz, Iza/ Izaj, Izaías, Izajas, Izaijas

Jeremjáš /Jr, Jer/ Jerem, Jeremias, Jeremjas, Jeremijas

Pláč /Pl, Pláč/ Plac

Ezechiel /Ez/ Ezech

Daniel /Dn, Da/ Dan

Ozeáš /Oz, Oze/ Ozeas

Jóel /Jl, Jo/ Jóel, Joel

Ámos /Am, Ámos/ Amos

Abdijáš /Abd, Abdijas/ Abdias

Jonáš /Jon, Jonáš/ Jonas

Micheáš /Mi, Mich/ Micheas

Nahum /Na Nah/ Nahum

Habakuk (Abakuk) /Ab, Abk/ Abak, Hab

Sofonjáš /Sf, Sof/ Sofon, Sofonjas, Sofonias, Sofonijas

Ageus /Ag, Ageus/ Hag, Hageus, Hg

Zacharjáš /Za, Zach/ Zachar, Zacharjas, Zacharias, Zacharijas, Zch
Malachjáš /Mal, Ma/ Malach, Malachjas, Malachias, Malachijas

Deuterokanonické knihy

Tóbit (Tobiáš) /Tób, Tob/ Tóbit, Tobit, Tb

Júdit /Júd, Jud/ Júdit, Judit, Jdt

Přídavky k Ester /Est/

Kniha moudrosti /Sap, Mdr/ Moud, Moudr, Moudrost

Sírach /Sír, Sir/ Eccl, Ecc, Sirach, Sirachovec

Báruk /Bár, Bar/ Báruk, Baruk, Baruch

Přídavky k Danielovi /Da/

První Makabejská /1Mak, 1 Mak/ I Mak, 1 Makab, I Makab, 1 Makabejska, I Makabejska, 1 Makabejských, I Makabejských, 1 Mk

Druhá Makabejská /2Mak, 2 Mak/ II Mak, 2 Makab, II Makab, 2 Makabejska, II Makabejska, 2 Makabejských, II Makabejských, 2 Mk

Nový zákon

Matouš /Mt, Mat/ Matous

Marek /Mk, Marek/ Mar

Lukáš /L, Lk/ Luk, Lukas

Jan /J, Jan/

Skutky apoštolů /Sk, Skut/ Skutk, Akt

Římanům /Ř, R/ Řím, Rim, Riman, Rimanum

První list Korintským /1Kor, 1 K/ I K, 1 Kor, I Kor, 1 Korint, I Korint, 1 Korintským, I Korintským

Druhý list Korintským /2Kor, 2 K/ II K, 2 Kor, II Kor, 2 Korint, II Korint, 2 Korintským, II Korintským

Galatským /Ga, Gal/ Galat, Galatským, Gl

Efezským /Ef, Efes/ Efez, Efezským, Efezským, Efeským

Filipským /Fp, F/ Filip, Filipským, Flp

Koloským /Ko, Kol/ Kolos, Koloským, Kolosským, Kl

První list Tesalonickým (První list Soluňanům) /1Te, 1 Te/ I Te, 1 T, I T, 1 Tes, I Tes, 1 Tesal, I Tesal, 1 Tesalon, I Tesalon, 1 Tesalonickým, I Tesalonickým, 1 Sol

Druhý list Tesalonickým (Druhý list Soluňanům) /2Te, 2 Te/ II Te, 2 T, II T, 2 Tes, II Tes, 2 Tesal, II Tesal, 2 Tesalon, II Tesalon, 2 Tesalonickým, II Tesalonickým, 2 Sol

První list Timoteovi /1Tm, 1 Tm/ I Tm, 1 Tim, I Tim, 1 Timot, I Timot, 1 Timoteovi, I Timoteovi, 1 Timoteova, I Timoteova

Druhý list Timoteovi /2Tm, 2 Tm/ II Tm, 2 Tim, II Tim, 2 Timot, II Timot, 2 Timoteovi, II Timoteovi, 2 Timoteova, II Timoteova

Titovi /Tt, Tit/ Titova

Filemonovi /Fm, Filem/ Filemon, Filemonova

Židům /Žd, Zd/ Zid, Zidum, Heb, Žid

List Jakubův /Jk, Jak/ Jakub, Jakubova, Jkb

První list Petrův /1Pt, 1 Pt/ I Pt, 1 P, I P, 1 Petr, I Petr, 1 Petrova, I Petrova

Druhý list Petrův /2Pt, 2 Pt/ II Pt, 2 P, II P, 2 Petr, II Petr, 2 Petrova, II Petrova

První list Janův /1J, 1 J/ I J, 1 Jan, I Jan, 1 Janova, I Janova

Druhý list Janův /2J, 2 J/ II J, 2 Jan, II Jan, 2 Janova, II Janova

Třetí list Janův /3J, 3 J/ III J, 3 Jan, III Jan, 3 Janova, III Janova

List Judův /Ju, Juda/ Jd

Zjevení Janovo /Zj, Zjev/ Apok, Zjv, Zjevení

II.B. Bible

Z úvodu z citovaného materiálu Společné katalogizační komise SKIP a ČIS:

„... Cíl českých interpretací byl tedy v oblasti unifikovaných názvů následující:

Předně vytvořit české unifikované názvy pro bibli a její části, a to nikoli pouhým překladem anglických výrazů do češtiny, ale zjištěním jejich standardních českých výrazů. Za rozhodující zdroj této i dalších činností byl určen český ekumenický překlad bible. Doplnkovým zdrojem byl též Teologický tezaurus zpracovaný Evangelickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy.

Všechny výrazy a hlavně jména uvést ve standardním pravopise v souladu s českým ekumenickým překladem. Týkalo se to jak již v AACR2R uvedených českých výrazů ve vysvětlivkách, tak nově vytvářených českých unifikovaných názvů na základě anglického originálu.

Dále rozšířit podstatně příkladovou část. To znamenalo kromě příkladů převzatých a přeložených vytvořit a zařadit původní příklady z českého prostředí.

Podle potřeby rozšířit některá ustanovení pravidel v souladu s přicházejícími dotazy katalogizátorů, případně jiná ustanovení vynechat v případě, že by byla orientována na újeji vymezené zahraniční reality.“

25.18A3. Knihy Starého a Nového zákona

Za zkratkou S.Z. nebo N.Z. se uvádí stručná česká konvenční podoba názvu jednotlivé knihy, a to podle ekumenického vydání Bible (např. Bible : písmo svaté Starého a Nového zákona včetně deuterokanonických knih : ekumenický překlad / Česká biblická společnost. 7. přeprac. vyd. Praha : Česká biblická společnost, 1996. 1007, 283 s. -- ISBN 80-85810-11-5), např.

Bible. S.Z. Ezdráš

\$aBible\$iS.Z.\$iEzdráš

Bible. N.Z. Zjevení Janovo

Je-li kniha jednou z číslovaných sekvencí téhož jména, uvádí se za jménem její číslo jako řadová číslovka, např.

Bible. N.Z. Korintským, 1.

\$aBible\$iN.Z.\$iKorintským, 1.

Je-li popisnou jednotkou pouze část knihy Starého nebo Nového zákona (jiná než samostatný výběr z díla, známý pod svým názvem, viz 25.18A7), uvádí se kapitola římskými číslicemi a verš arabskými číslicemi; popř. se uvádí celé číslování, např.

Bible. S.Z. Kazatel III, 1-8

\$aBible\$iS.Z.\$iKazatel III, 1-8

Bible. S.Z. Mojžíšova, 1., XXV, 11

Bible. S.Z. Mojžíšova, 2., XIII, 1-10

25.18A4. Soubory knih

(Pozn. 1: V souvislosti s popisem souborů knih bible je vhodné vzít v úvahu, že existují tři historicky postupně vzniklé kánony: hebrejský (židovský), katolický a protestantský. Z toho pak vyplývají rozdíly ve výčtu knih, které patří do knih historických, naučných a prorockých.)

Za unifikovaným záhlavím Bible. S.Z. nebo Bible. N.Z. se uvádí stručná česká konvenční podoba názvu daného souboru knih. Následující seznam je úplný.

Bible. N.Z. Evangelia

(Matouš, Marek, Lukáš, Jan)

Bible. N.Z. Epištoly

(všechny nebo některé listy)

Bible. N.Z. Listy Korintským

(1.-2. Korintským)

Bible. N.Z. Pavlovy listy

Bible. N.Z. Listy Tesalonickým

(1.-2. Tesalonickým)

Bible. N.Z. Listy Timoteovi

(1.-2. Timoteovi)

Bible. N.Z. Pastýřské listy

(1.-2. Timoteovi, Titovi)

Bible. N.Z. Petrovy listy

(1.-2. List Petrův)

Bible. N.Z. Janovy listy

(1.-3. List Janův)

Bible. N.Z. Obecné listy

(List Jakubův, 1.-2. Petrův, 1.-3. Janův, Judův)

Bible. S.Z. Pentateuch

(Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium)

Bible. S.Z. Knihy Samuelovy

(1.-2. Samuelova)

Bible. S.Z. Knihy královské

(1.-2. Královská)

Bible. S.Z. Knihy Paralipomenon

(1.-2. Paralipomenon)

Bible. S.Z. Historické knihy

(Jozue, Soudců, Rút, 1.-2. Samuelova, 1.-2. Královská, 1.-2. Paralipomenon, Ezdráš, Nehemjáš, Ester)

Bible. S.Z. Naučné knihy

(Jób, Kazatel, Píseň písní, Přísloví, žalmy)

Bible. S.Z. Dvanáct prorockých knih

(Ozeáš, Jóel, Ámos, Abdijáš, Jonáš, Micheáš, Nahum, Abakuk, Sofonjáš, Ageus, Zacharjáš, Malachiáš)

Bible. S.Z. Prorocké knihy

(Izajáš, Jeremjáš, Pláč, Ezechiel, Daniel a Dvanáct prorockých knih)

Bible. S.Z. Pět svitků

(Píseň písní, Rút, Pláč, Kazatel, Ester)

Bible. S.Z. Spisy

(Rút, 1.-2. Paralipomenon, Ezdráš, Nehemjáš, Ester, Jób, žalmy, Přísloví, Kazatel, Píseň písní, Pláč, Daniel)

Bible. S.Z. Heptateuch

(Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Jozue, Soudců)

Bible. S.Z. Hexateuch

(Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Jozue)

Bible. S.Z. Proroci přední

(Jozue, Soudců, 1.-2. Samuelova, 1.-2. Královská)

Bible. S.Z. Proroci zadní

(Izajáš, Jeremjáš, Pláč, Ezechiel, Daniel a Dvanáct prorockých knih)

Bible. S.Z. Proroci (Nevi'im)

(Jozue, Soudců, 1.-2. Samuelova, 1.-2. Královská, Izajáš, Jeremjáš, Ezechiel a Dvanáct prorockých knih)

(katolický kánon pouze: Izajáš, Jeremjáš, Pláč, Báruk, Ezechiel, Daniel a Dvanáct prorockých knih)

25.18A5. Deuterokanonické knihy

Sbírka deuterokanonických knih Starého zákona v českém ekumenickém překladu bible podle Katolického kánonu zahrnuje: Tóbijáš, Júdit, Přídavky k Ester, Kniha moudrosti, Sírachovec, Báruk, Přídavky k Danielovi (Tři muži v rozpálené peci, Zuzana, Běl a drak), První a Druhá Makabejská. (Pozn. 2: Taková vydání bible, kde deuterokanonické knihy chybějí, se nepovažují za neúplná). Ve starším protestantském prostředí je tato sbírka označována jako apokryfy. Ve všech případech se tato sbírka popisuje pod záhlavím s unifikovaným názvem: Bible. S.Z. Deuterokanonické knihy. Viz též Apokryfní knihy 25.18A14. Jednotlivá kniha se zapisuje jako další podzáhlaví, např.

Bible. S.Z. Deuterokanonické knihy. Kniha moudrosti**25.18A7. Jednotlivý výběr**

Je-li jednotlivý výběr (určitý krátký úryvek z textu bible) obvykle identifikován spíše vlastním názvem (než označením jako části bible), použije se tento název přímo jako unifikovaný název a odkáže se forma názvu vytvořená na základě čl. 25.18A3. Příklady:

Modlitba Páně (záhlaví s unifikovaným názvem pro jednotlivý výběr)

x Bible. N.Z. Matouš VI, 9-13

x Bible. N.Z. Lukáš XI, 2-4

\$aModlitba Páně

Desatero (záhlaví s unifikovaným názvem pro jednotlivý výběr)

x Desatero přikázání

x Bible. S.Z. Mojžíšova, 2., XX, 2-17

x Bible. S.Z. Mojžíšova, 5., V, 6-21

Miserere

x Bible. S.Z. Žalmy L (Vulgata)

x Bible. S.Z. Žalmy LI

25.18A8. Dva jednotlivé výběry

Obsahuje-li popisná jednotka dva či více výběrů (včetně celých knih), které jsou přesně vymezeny dvěma unifikovanými názvy, popisuje se pod unifikovaným názvem pro první z nich. Vytvoří se vedlejší záhlaví pod unifikovaným názvem pro druhý výběr. Příklad:

Bible. N.Z. Evangelia (záhlaví s unifikovaným názvem pro první výběr)

Il Vangelo e gli Atti degli apostoli (hlavní název)

x Bible. N.Z. Skutky (vedlejší záhlaví pro druhý výběr)

200 1#\$a Il Vangelo e gli Atti degli apostoli

423 #0 \$150010\$aBible\$iN.Z.\$iSkutky\$mItalsky

500 11\$aBible\$iN.Z.\$iEvangelia\$mItalsky

25.18A9. Jiné výběry

Je-li popisovaná jednotka vybraným textem, výběrem nebo výběrem z bible či jejích částí, lze připojit k unifikovanému názvu Bible výraz „Výběr“

Bible. Výběr Bible. N.Z. Výběr

\$aBible\$iN.Z.\$lVýběr Součástí unifikovaného názvu pro bibli je zpravidla též údaj o jazyku

(25.18.A10), **Bible. Jazyk. Verze. Výběr. Rok**

Bible. N.Z. Jazyk. Výběr. Rok Bible. N.Z. Evangelia. Jazyk. Výběr. Rok

\$aBible\$iN.Z.\$iEvangelia\$mČesky\$lVýběr\$k2000 Příklad:

Bible. Slovensky (záhlaví s unifikovaným názvem pro bibli ve slovenštině)

\$aBible\$mSlovensky

Písmo sväté Starej a Novej zmluvy (hlavní název dle titulní stránky dané popisné jednotky) Je-li popisná jednotka ve třech a více jazycích, připojuje se výraz „Vícejazyčný text“, např.

Bible. N.Z. Janovy listy. Vícejazyčný text

25.18A11. Verze (překlad)

Uvádí se stručná podoba jména verze za jazykem této verze. Příklad:

Bible. Latinsky. Vulgata

\$aBible\$mLatinsky\$qVulgata **Bible. Anglicky. Authorized**

Bible. Anglicky. Revised

Bible. Řecky. Codex Sinaiticus

\$aBible\$mŘecky\$qCodex Sinaiticus **Bible. S.Z. Česky.**

Kralická

\$aBible\$iS.Z.\$mČesky\$qKralická

Starý zákon Biblí kralické (hlavní název dle titulní stránky popisné jednotky)

25.18A13. Rok K unifikovanému názvu se připojuje rok vydání popisné jednotky, např.

Bible. Česky. Melantrichova. 1560

Bible. Francouzsky. Le Maistre. 1848

Bible. Česky. Ekumenický překlad. 1996

\$aBible\$mČesky\$qEkumenický překlad\$k1996

25.18A14. Apokryfní knihy Jako unifikovaný název pro apokryfní knihy (tj. nezahrnutých do katolického ani protestantského kánonu) se používají běžné názvy.

Jubilejí

Epistola Apostolorum

Evangelium židům Sbírka apokryfních knih se popisuje dle instrukcí v 21.7.

Deuterokanonické knihy (čl. 25.18A5). Vytvářejí se vysvětlující odkazy se záhlavím: Bible. Apokryfní knihy; Bible. N.Z. Apokryfní knihy; Bible. S.Z. Apokryfní knihy, např.

Bible. N.Z. Apokryfní knihy

Jednotlivé apokryfní knihy Nového zákona viz název knihy, např. Hermův pastýř. Sbírky těchto knih viz název sbírky, např. Apokryfy Nového zákona.

Bible. S.Z. Apokryfní knihy Jednotlivé apokryfní knihy Starého zákona viz název knihy, např. Nanebevzetí Mojžíšovo.

Sbírky těchto knih viz název sbírky, např. Knihy tajemství a moudrosti.

Apokryfy protestantské bible a jejich jednotlivé knihy viz Bible. S.Z.

<https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/schvalene-materialy/unif-naz4>

Představy knihovníků se bohužel ne vždy kryjí s představami češtinářů a obě se často nekryjí se zvyklostmi zavedenými v komunitách jednotlivých odborných disciplín. Pravidla českého pravopisu skutečně dosud předepisují psát bibli s malým b.

Latinské zkratky knih (teoreticky by měly být mezinárodně srozumitelné)

Gn	Genesis
Ex	Exodus
Lv	Leviticus
Nm	Numeri
Dt	Deuteronomium
Ios	Iosue
Idc	Iudicum
Rt	Ruth
1Sm	Samuelis I
2Sm	Samuelis II
1Rg	Regum I
2Rg	Regum II
1Par	Paralipomenon I
2Par	Paralipomenon II
Esr	Esdrae
Neh	Nehemiae
Tob	Tobiae
Idt	Iudith
Est	Esther
Iob	Iob
Ps	Psalmi
Pr	Proverbia
Ecl	Ecclesiastes

Ct	Canticum Canticorum
Sap	Sapientia
Sir	Ecclesiasticus
Is	Isaias
Ir	Ieremias
Lam	Lamentationes
Bar	Baruch
Ez	Ezechiel
Dn	Daniel
Os	Osee
Ioel	Ioel
Am	Amos
Abd	Abdias
Ion	Ionas
Mch	Michaeas
Nah	Nahum
Hab	Habacuc
Soph	Sophonias
Agg	Aggaeus
Zach	Zacharias
Mal	Malachias
1Mcc	Machabaeorum I
2Mcc	Machabaeorum II

Mt	Matthaeus
Mc	Marcus
Lc	Lucas
Io	Ioannes
Act	Actus Apostolorum
Rom	ad Romanos
1Cor	ad Corinthios I
2Cor	ad Corinthios II
Gal	ad Galatas
Eph	ad Ephesios
Phlp	ad Philippenses
Col	ad Colossenses
1Thes	ad Thessalonicenses I
2Thes	ad Thessalonicenses II
1Tim	ad Timotheum I

2Tim	ad Timotheum II
Tit	ad Titum
Phlm	ad Philemonem
Hbr	ad Hebraeos
Iac	Iacobi
1Ptr	Petri I
2Ptr	Petri II
1Io	Ioannis I
2Io	Ioannis II
3Io	Ioannis III
Iud	Iudae
Apc	Apocalypsis
Man	Oratio Manassae
3Esr	Esdrae III
4Esr	Esdrae IV

Různé verze biblického textu jsou k dispozici na www.biblenet.cz

Existují speciální programy, které po stažení do počítače pomáhají vyhledávat jednotlivá místa v Bibli, zobrazují celé pasáže textu, původní hebrejský a řecký originál, různé slovníky, mapy a obrázky, ale také přehrávají nahrávky textu namluveného.

V češtině např. DAVAR: <http://www.obohu.cz/biblicke-programy/davar-navod>

V angličtině je to program BibleWorks, aktuálně ve verzi 10: <https://www.bibleworks.com/> Program je placený (zhruba 380 \$), ale některé univerzity mají k němu přístup přes licencované knihovnické databáze. (Existují samozřejmě i pirátské metody, jak si program opatřit zdarma.) Text českého překladu Bible21 byl do tohoto programu rovněž implementován. Ovládání je ale v angličtině.

Biblický software Theophilos je zdarma: <http://theophilos.com/> Umí i česky. Může být různě dále doplňován, o což se starají především čeští a slovenští písmáci z evangelických a fundamentalistických evangelikálních církví.

Vyhledávání v Bibli podle klíčových slov (biblická konkordance):

Funguje jednak na webu www.biblenet.cz , zde k několika překladům, včetně anglického či slovenského, ale ne k ČEP,

nebo na adrese <http://www.fit.vutbr.cz/~michal/kr/kkwww/> , zde opět jen ke kralickému překladu.

Takzvaná malá konkordance (kapesní vydání, v jednom svazku, neobsahuje všechna hesla) existuje v tištěné podobě, ale pouze k textu Bible kralické:

Biblická konkordance k textu Kralické Bible. II. revid. vydání. Praha: Křesťanský spolek mladíků v Čechách, 1933.

Toto vydání existuje v dalších fotomechanických reprintech a je možno je běžně zakoupit za asi 100–130 Kč. Elektronická podoba je ke stažení zde:

<http://www.rodon.cz/admin/files/ModuleKniha/740-Biblicka-konkordance-v1.pdf>

Takzvaná velká konkordance (pořízená týmem evangelických biblistů pod vedením Miloše Biče k textu kralického překladu) byla vydávána od roku 1954 v sešitech. Kompletně svázaná tvoří tři objemné svazky, k dostání pouze v antikvariátech za cenu 400–500 korun za svazek.